

KASTEEL d'URSEL MAGAZINE

Driemaandelijkse uitgave van de Provincie Antwerpen/Kasteel d'Ursel, Hingene | 21ste jaargang # 82 | augustus–september–oktober 2025

A detailed oil painting of a woman with dark, curly hair, looking slightly to the right. She is wearing a dark, ruffled dress with a light-colored, possibly lace or silk, bodice. The background is a textured, mottled brown and green. In the bottom right corner, there is a handwritten signature in red ink that reads "Mun. Ursel 1900".

**DE PIANO
VAN DE HERTOGIN**

Beste Vriend,

Met veel plezier kondigen we de start aan van het nieuwe muzikale seizoen in samenwerking met Cultuurcentrum Ter Dilft. Eind augustus brengt het Walter Boeykens Ensemble het openingsconcert van het Bornemfestival en later dit najaar ontvangen we Pieter Savenberg, die met zijn hemelse pianoklanken de luisteraar uitnodigt tot vertraging.

We zijn ook blij met een uitzonderlijke bruikleen: een Erard-vleugelpiano uit 1923. Dit meer dan honderd jaar oude instrument, dat ooit weerklonk in de salons van het Hingense zomerverblijf en de Brusselse stadsresidentie van de familie d'Ursel, keert terug naar zijn historische

omgeving. Tijdens onze zomerse open-deurdagen krijg je de unieke kans om dit pronkstuk van dichtbij te bewonderen.

Ook buiten de kasteelmuren groeit een mooi verhaal. De aankoop van de Hingenebroekpolder door het Agentschap voor Natuur en Bos is een grote meer-waarde voor onze provincie. Dit gebied van zo'n 82 hectare maakte eeuwenlang deel uit van het hertogelijke domein en verbindt het kasteel met De Notelaer. Voorlopig blijft het nog ontoegankelijk, maar we kijken nu al uit naar het moment waarop het 'grote project van Hingenebroek' – voor het eerst in zijn geschiedenis – de poorten zal openen.

Verder blikken we met trots terug op de Kasteelfeesten, waar 'The Roaring Twenties' opnieuw tot leven kwamen. Een uitgebreide fotoreportage vangt de sfeer van die mooie avond in juni. In volle zomer lonken we ook al naar de winter met enkele sfeervolle evenementen in het vooruitzicht. In november blazen we de spiegel tent vol vrolijke vibes met Winterdans. Daarna volgt Kerstmagie, een magisch familiespektakel vol licht en warmte. Droom nu alvast weg bij de verhalen op de volgende pagina's en verheug je samen met ons op een betoverend seizoen!

Namens de deputatie,
MIREILLE COLSON
bevoegd voor toerisme & groen- en recreatiedomeinen

Cover: Antonine de Mun, 6de hertogin d'Ursel (1849–1931), Portret van Sabine Franquet de Franqueville, 7de hertogin d'Ursel (1877–1941), olieverf op doek (1900)
© Collectie hertog d'Ursel, langdurige bruikleen kasteel d'Ursel

COLOFON Kasteel d'Ursel
Wolfgang d'Urselstraat 9
2880 Hingene
www.kasteeldursel.be
T 03 820 60 10
info@kasteeldursel.be
IBAN BE54091018504797
BIC GKCCBEBB

Het magazine van het Kasteel d'Ursel is een uitgave van de deputatie van de provincieraad van Antwerpen:

Cathy Berx, gouverneur-voorzitter,
Luk Lemmens, Mireille Colson,
Jinnih Beels & Jan De Haes, leden
en Maarten Puls, provinciegriffier

Jaargang 21, nummer 82,
augustus–september–oktober 2025

Redactie: Koen De Vlieger-De Wilde en Veerle Moens
met medewerking van Marcel De Cock & Carlo Siau

Vormgeving: Frederik Hulstaert

Druk: Antilope De Bie

Oplage: 5.500 exemplaren

Dit magazine werd gedrukt op milieuvriendelijk papier met FSC®-certificaat en verpakt in milieuvriendelijke folie.

ISSN 1781-4464

KASTEEL d'URSEL MAGAZINE

Blijf op de hoogte

Neem een gratis abonnement op dit Magazine via info@kasteeldursel.be of schrijf je in voor onze digitale nieuwsbrief via www.kasteeldursel.be. Zo krijg je automatisch de digitale versie van dit Magazine. Op onze website vind je ook alle Magazines die sinds 2005 zijn verschenen.

Kasteelheer voor één dag

Huur het kasteel en nodig je gasten uit in een schitterend kader. Tarieven en voorwaarden vind je op www.kasteeldursel.be.

Steun het kasteel

Wil je helpen bij de verdere verfraaiing, de inrichting en het onderhoud van het kasteel en het park? Stort dan jouw gift op rekening BE54 0910 1850 4797 (BIC: GKCCBEBB) van kasteel d'Ursel met als mededeling 'Gift'.

Sinds 1 juni 2023 zijn giften aan het kasteel helaas niet meer fiscaal aftrekbaar. Alvast hartelijk dank!

Dwars door het kasteeldomein met de VRT PodWalk

Deze zomer legt productiehuis

De Chinezen de laatste hand aan een nieuwe aflevering van de VRT PodWalk-reeks *Dwars door de Lage Landen*.

Dit keer krijgt het domein d'Ursel de hoofdrol. Rasverteller Arnout Hauben duikt in het rijke verleden van het kasteel en het paviljoen De Notelaer, hun bewoners en de omgeving. Hij neemt je mee op pad doorheen het park, langs het kasteel, naar de Notelaer, via de Scheldedijk en de omringende polders. Al wandelend luister je naar zijn verrassende en meeslepende verhalen.

De PodWalk verkent een route van zes kilometer, is op eender welk moment beschikbaar en duurt ongeveer 100 minuten. De reeks is gratis terug te vinden onder de naam 'Kasteel d'Ursel' in de VRT PodWalks-app. Die vind je via de App Store, Google Play Store of via de QR-code aan het infobord bij het startpunt: de kasteelparking in de Wolfgang d'Urselstraat.

De aflevering over het kasteel is beschikbaar vanaf september. Je leest er meer over in het volgende Kasteel d'Ursel Magazine. Staan jouw wandelschoenen al klaar?

De VRT PodWalk is een samenwerking tussen VRT, Provincie Antwerpen, Stichting Kempens Landschap, Toerisme Vlaanderen en Interreg Vlaanderen-Nederland.

Stijlvol logeren in een 18de-eeuws paviljoen

De Notelaer onderging onlangs een grondige renovatie en werd omgetoverd tot een stijlvol erfgoedlogies voor zes gasten. De rijke geschiedenis van het gebouw en het hedendaags comfort garanderen een unieke verblijfservaring.

Gelegen aan de Scheldedijk, vlak bij de uitgestrekte wandel- en fietspaden van het prachtige rivierlandschap, is De Notelaer de ideale uitvalsbasis om Klein-Brabant te verkennen: schilderachtige dijken, boomgaarden, kapelletjes, historische hoeves en de mooiste zonsondergangen liggen er binnen handbereik.

Binnen wacht je een elegant en stijlvol interieur met alle hedendaags comfort. Geniet van drie stijlvolle slaapkamers, een luxe badkamer met regendouche en privé-sauna, een authentieke eetkamer en salon, een moderne keuken met kookeiland én een iconisch rond salon met prachtige parketvloer en uitzicht op de Schelde. Logeren in De Notelaer is méér dan overnachten – het is thuiskomen op een plek waar natuur, cultuur en geschiedenis samensmelten. Kom er onthaasten en ervaar er de schoonheid van een van de mooiste regio's van Vlaanderen.

Boeken kan via www.paviljoendenotelaer.be

Verhuur

Word kasteelheer of -dame voor één dag en geef jouw evenement de uitstraling die het verdient. Of het nu gaat om een ceremonie, vergadering, teambuilding, productpresentatie, persconferentie, concert, huwelijksverjaardag, babyborrel of pensioenfeest: het kasteel biedt het perfecte decor voor al deze gelegenheden.

Zo bracht Toerisme Schedeland de voorbije maanden er zijn genodigden samen voor een exclusieve netwerkavond. De Bornemse muzikanten Jurgen, Hilde en Fedra vulden de vestibule met aria's en duetten van Mozart tijdens een intiem concert. Geoffrey en Lien gaven

een huwelijksreceptie in de spiegelzaal en een familie uit Hingene koos voor een afscheidsreceptie in het kasteel na een begrafenis. Greet organiseerde haar verjaardagsfeest met een diner in de hal. Fotografe Kumi vulde haar portfolio aan met foto's waarin de katoenen wandbevingen figureerden. En de financieel beheerders van de Vlaamse provincies kwamen vergaderen in onze groene salon.

Ben jij ook op zoek naar een uniek decor om jouw gelegenheid onvergetelijk te maken, check dan de voorwaarden en tarieven via www.kasteeldursel.be. Je vindt er ook foto's van onze mooiste kamers.

Lentewandelingen

In juni genoten 455 leerlingen uit de regio van een spelleerwandeling in het park. Ze werden begeleid door het educatief team van het provinciaal domein Vrijbroekpark in Mechelen. Al spelenderwijs maakten de deelnemende klassen kennis met de natuur, met dit keer 'vogels' als thema.

De kinderen van de 3de kleuterklas, het 1ste en 2de leerjaar gingen op stap met Dexter, een trotse, blufferige ekster. Deze vogelsoort werd immers niet zomaar tot vogel van het jaar uitgeroepen. De oudste leerlingen namen het tegen elkaar op in een eigen versie van 'Wie is het?'. Tijdens de wandeling gingen ze op zoek naar één van de bekende vogels die dagelijks in de omgeving van het kasteel rondfladderen: vrolijke merels, statige reigers of schattige mussen. Spotte jij ze al?

DE PIANO VAN DE HERTOGIN

Regelmatig gaat het in dit Magazine over verloren gewaande portretten, meubels of siervoorwerpen die plots weer opduiken. Dit keer vertellen we het verhaal van een meer dan honderd jaar oud instrument dat weerklonk in de salons van het Hingense zomerverblijf en de Brusselse stadsresidentie van de familie d'Ursel. Of waren het er twee?

De Erard-piano nr. 111801 in de hoek van het grote salon in het hôtel d'Ursel in Brussel (1943) © KIK-IRPA

Het was architect Rutger Steenmeijer die de kat de bel aanbond: 'De musicoloog Gerard De Swerts is eigenaar van een Erard-vleugel-piano die in 1923 werd gebouwd in Parijs. Het is een mooi instrument, zowel van klank als van afwerking in notenhoutfineer. De piano staat vermeld in het register van de firma Erard onder het serienummer 111801. Op 21 maart 1924 werd ze gekocht door pianohandelaar Delgay frères, de officiële distributeur van Erard in Brussel. Zijn metalen plaatje bevindt zich nog steeds op het instrument. Opmerkelijk genoeg stuurde Delgay de piano een jaar later al terug naar Parijs en zes jaar later werd ze geschonken aan de hertog d'Ursel. Mij intrigeert het wat er in die tijd met die piano is gebeurd, vooral het feit dat ze blijkaar aan de hertog werd geschonken.'

Voor dat laatste hebben we alvast een plausibele verklaring. Robert, 7de hertog d'Ursel (1873–1955), was getrouwd met Sabine Franquet de Franqueville (1877–1941). Ze was de dochter van Charles Franquet de Franqueville (1840–1919) en Marie-Sophie Schaeffer-Erard (1844–1900). Haar grootvader langs

moederszijde, Antoine Eugène Schaeffer (1809–1873), had van 1855 tot 1873 de leiding over de pianofirma Erard. In haar memoires schrijft Hedwige d'Ursel (1902–1987), de dochter van Sabine: 'Chère Maman! Ze had veel geleerd tijdens haar eenzame en ijverige jeugd [...] Met haar ouders bracht ze elk jaar een maand door in Rome in de lente, en een andere maand in Londen. Daar verbleven ze in het Maison Erard, in Great Marlborough Street, en stelden ze de bovenverdieping ter beschikking aan [de beroemde Poolse pianist Igancy Jan] Paderewski – het moet gezegd worden dat hij nooit reisde zonder zijn twee Erard-piano's. Mama, die toen vijftien was, werd dus gedwongen haar oefeningen te doen binnen gehoorsafstand van zo'n illuster oor. Ze werd er ziek van, maar hij, als hij kwam dineren, zei met een grote warme glimlach: 'Ik hoorde een toonladder in rrrre mineur, verrrrrrikkelijk!' Ze had op dat moment het liefst door de grond willen zakken, terwijl ze hem tegelijk natuurlijk op handen droeg.'

Na haar huwelijk in 1898 verhuisde Sabine naar België. 's Zomers verbleef ze in het

kasteel van Hingene en 's winters in de stadsresidentie in Brussel. Haar dochter Hedwige schrijft: 'We gingen altijd in juni. Elk jaar hoopten we dat het wat vroeger zou zijn, maar mijn vader hield van de stad, van de paardenrennen die hij voorzat, van familiehuwelijken – elk excuus was goed genoeg voor hem. Eindelijk vertrokken we. Ik herinner me niet dat ik ooit de treinreis met overstap in Mechelen heb gemaakt, wat het huispersoneel wel deed, terwijl paarden en rijtuig en de 35 km lange weg stapvoets aflegden, en twee enorme overdekte transportwagens de talloze koffers, wasmanden, dozen met zilverwerk en zelfs de Erard-piano meenamen die mama had willen redden van de winterse nevels.'

Over haar jongere zus May die in 1926 zou intreden in het klooster mijmerde Hedwige: 'De herfst liep op zijn einde, en we moesten stilaan aan vertrek denken. *Father* was op jacht, dus we waren alleen met mama in het dierbare kasteel met de grote vestibule vol betoverende chrysanten. Voor May was het een afscheid. Die dagen waren zoet en pijnlijk tegelijk. De laatste avond maakte

ze een lijst met muziekstukken die ze mooi vond, en mama speelde ze voor haar op de piano, urenlang, terwijl we, tegen elkaar aan-gekropen bij het vuur, met een snikkende ziel, elkaar niet durfden aan te kijken.’

Volgens het register van de firma Erard werd de vleugel echter pas vijf jaar later, in 1931, geschonken aan de hertog. Speelde Sabine voor May nog op een andere piano? Of was de Erard in 1925 van Delgay in de Koningsstraat naar het hôtel d’Ursel op de Houtmarkt gebracht – een afstand van amper vijfhonderd meter? En werd die feitelijke situatie dan in 1931 ‘geregulariseerd’ in het register? ‘Je veronderstelling is correct’, bevestigt Robert Anderson, auteur van *Erard: A Passion for the Piano* (2021). ‘Delgay frères in Brussel was een Brusselse instrumentenhandelaar aan wie de firma Erard piano’s toestuurde voor weder-verkoop. Het was gebruikelijk dat handelaars instrumenten terugstuurden die om een of andere reden niet verkocht raakten. Ik heb dit vaak gezien, zelfs al in het begin van de negentiende eeuw. Het was ook heel gebruikelijk dat Erard piano’s schonk: aan prominente musici, bekende persoonlijkheden, vrienden en familie, zoals het geval was met deze piano die aan de hertog d’Ursel werd gegeven.’

Een dag later vulde hij aan: ‘Ik heb een weinig bekend leenregister en enkele productie-boeken van de firma Erard geraadpleegd. Daarin staat zwart op wit dat piano nr. 111801

in bruikleen werd gegeven aan de familie d’Ursel vanaf 17 maart 1925 en vervolgens werd geschonken op 31 maart 1931. Opmerkelijk genoeg werden er op die dag in 1931 nog twee andere piano’s geschonken die de familie al jaren in bruikleen had. Een vleugelpiano uit 1908 (met serienummer 94183) hadden ze al sinds december 1919 in gebruik en een buffetpiano uit 1918 (met serienummer 102874) werd in oktober 1926 in bruikleen gegeven.’ Deze buffetpiano werd trouwens niet geschonken aan “le duc d’Ursel”, maar wel aan zijn dochter “Mademoiselle d’Ursel”, oftewel sister Mary Columba, de klooster-naam van May d’Ursel na haar intrede in The Priory Haywards Heath in het Engelse Sussex. Kort na die laatste avond in 1926, wanneer haar moeder piano voor haar speelde, zorgde de firma Erard er dus voor dat May zelf ook in het klooster over haar passend instrument beschikte: een mooie ‘rechtopstaande piano met gietijzeren frame, gekruiste snaren en een kast in gevamd en gewreven palissanderhout.’

Het is ongetwijfeld vleugel nr. 94183 die over en weer werd gebracht tussen Brussel en Hingene. Vermoedelijk bleef deze piano na de bruikleen van de tweede vleugel in 1925 permanent in Hingene staan. Tijdens de Tweede Wereldoorlog resideerden Duitse officieren van de *Luftwaffe* in het kasteel, terwijl de familie in Brussel verbleef. Daar overleed Sabine in december 1941 aan de gevolgen van een auto-ongeval. Twee jaar later werd de pi-

ano nr. 111801 gefotografeerd. In opdracht van de Duitse bezetter maakten de Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis (KMKG) meer dan honderd foto’s van de gevels en de interieurs van het hôtel d’Ursel. Op de foto van de grote salon is de Erard-piano goed te zien. De hertog (of de fotograaf) pleegde trouwens een stille daad van verzet, want als je diep inzoomt op de intussen gedigitaliseerde foto blijkt dat de partituur op de piano ... die van de *Brabançonne* is!

In de jaren na het overlijden van Robert d’Ursel in 1955 besloten zijn erfgenamen dat het hôtel d’Ursel verkocht (en gesloopt) zou worden. In haar memoires beschreef Hedwige hoe ze in 1960 het hôtel moest ‘vermoorden, vernietigen, stuk voor stuk, meubel per meubel. Ze waren bijna te groot om ze ergens anders onder te brengen (*de deuren waren 4,5 meter hoog*). En zoveel dingen om weg te gooien! Grannie [haar grootmoeder] had niet alleen alle brieven bewaard die ze sinds haar geboorte had gekregen, maar ook elke pluim die ze had gebruikt om erop te antwoorden. [...] Ik heb dus een paar maanden doorgebracht met het sorteren, klasseren en verkopen, helaas aan de meestbiedende. [...] Elke ochtend als ik wakker werd, keek ik naar het groene damast, de vergulde lambriseringen, de fijne decoratie die binnenkort zouden verdwijnen. Ze hebben zoveel van onze generaties voorbij zien komen en wij zijn de laatste. Door de grote geschiedenis, die sterker is dan wij, moeten wij ze opgeven ...’

Verkocht Hedwige de piano van haar moeder in 1960 ook aan de meestbiedende? Om dat te achterhalen, vertrekken we vanuit het heden. De huidige eigenaars, Gerard De Swerts en zijn vrouw Kristien, hebben de piano in 2017 gekocht van Gerd Van Looy, die ze zelf meer dan vijftien jaar in zijn bezit had. ‘In 2001 was ik met mijn vader op zoek naar een piano die we samen konden restaureren,’ zegt hij. ‘Via een gemeenschappelijke vriendin zijn we in Halle terechtgekomen, in een groot gebouw waar er achteraan twee vleugelpiano’s stonden. We hebben ze bekeken en beslist

Mademoiselle d'Ursel (sister Mary Columba) The Priory Haywards Heath (Sussex) Angleterre.	102.874 donné à sa fille, fut cédée	19 octobre 1926	31 mars 1931	1931	Donné à sa fille, fut cédée. (bonne)
--	--	-----------------	--------------	------	---

Le Duc d'Ursel 22 Marché aux Herbes Bruxelles	94183 Opus 0 non	16 décembre 1919	31 mars 1925	1925	bonne
	111801 queue 1, noyer fin cisé	17 Mars 1925	31 mars 1931	1931	bonne

Nuñeros	Désignation	Date de l'Entrée	Date de la Sortie	Acquéreurs
111801	Piano à queue n° 1, noyer fin fut cédée	5 Décembre 1923	31 Mars 1924 17 Mars 1925 31 Mars 1931	Messieurs Delgay Frères à Bruxelles Après la mort de Delgay Frères à Bruxelles Bis à Hingene (bonne)

om de Erard-piano te kopen. Wie de verkoper was? Dat kan ik me helaas niet meer herinneren'. Gelukkig wist de gemeenschappelijke vriendin het nog wel: de verkoper was de toen 37-jarige Lawrence de Maupeou d'Ableiges Monbail, een kleinzoon van Hedwige d'Ursel.

'Ja, dat klopt', bevestigt Lawrence aan de telefoon. 'In 1929 trouwde mijn grootmoeder met mijn grootvader Gaston de Maupeou d'Ableiges Monbail (1896-1988), officier in de Franse marine. Ze kregen vier zonen, waarvan mijn vader, Raphaël (*1937) de jongste is. Aan de kunstschool van La Cambre leerde hij mijn moeder, Johanna van der Ghote (*1933) kennen. Ik ben geboren in 1964 en heb die twee piano's - een Pleyel en een Erard - eigenlijk altijd gekend. Ik dacht altijd dat mijn vader ze uit Hingene gehaald had, maar ze kunnen natuurlijk ook uit het hôtel gekomen zijn. In mijn wilde jaren heb ik de Erard eerlijk gezegd zwaar mismeesterd. Ze was op mijn kamer beland, weliswaar zonder poten, waar ik ze als salontafel gebruikte. Het was de tijd van de psychedelische muziek en bij feestjes zetten we mijn synthesizer op de piano en maakten we onze eigen creaties door rechtstreeks op de snaren en de hamertjes te spelen. Ik vrees dat er toen wel een paar gesneuveld zijn.'

'Mijn grootouders woonden in Six-Fours-les-Plages, een stadje aan de Franse Azurenkust in de buurt van Toulon. Hun villa *Saint-Ange* was in 1933 gebouwd als een huwelijkscadeau van de familie d'Ursel. In de zomer gingen we er op bezoek. Dat was plezierig, aan de zee, maar ik moest altijd wennen aan de plechtige omgangsvormen en de bedienden die voor ons kookten, want ik was dat helemaal niet gewoon van thuis. Na het overlijden van mijn grootmoeder Hedwige in 1987 ben ik naar daar verhuisd om de zorg voor mijn grootvader op te nemen en na zijn overlijden de villa mee te helpen restaureren. Ik ben beeldend kunstenaar en ik heb daar toen ook veel kunnen schilderen. Uiteindelijk ben ik er tien jaar gebleven tot ik mijn vrouw leerde kennen en terug naar België verhuisd ben.'

'Het was altijd mijn droom om de piano's te laten restaureren, maar omdat ik zelf geen pianist ben was dat niet de prioriteit. Rond het jaar 2000 zijn we verhuisd en wegens plaatsgebrek heb ik de piano's toen te koop gezet via de grote pianohandelaar Kaufmann in Brussel. Ze gingen echter failliet en de gebouwen

moesten worden leeggemaakt. Ik heb de piano's toen kunnen onderbrengen bij pianostemmer Koen Devillé, die in Halle over een groot gebouw - een oude mouterij - beschikte. Het is daar dat ik vader en zoon Van Looy heb ontmoet en hen de Erard heb verkocht. De Pleyel is toen trouwens terechtgekomen bij Peter van Heirseele, naast pianostemmer en -verzamelaar ook bekend als de kunstenaar Herr Seele. Het is wel beetje bevreemdend dat de Erard nu terug zijn weg naar het kasteel van Hingene heeft gevonden. Ik veronderstel dat ze nog steeds bij de familie Van Looy zou staan', besluit Lawrence de Maupeou.

'De piano heeft inderdaad nog heel wat rondgereisd', zegt Gerd Van Looy. 'We hebben allereerst de snaren en de stempennen vervangen, zodat ze terug beter bespeelbaar was. Wegens plaatsgebrek heb ik ze in 2002 uitgeleend aan pianiste en componiste Kaat De Windt, die ze enkele jaren later om dezelfde reden heeft ondergebracht in de muziekacademie van Laken. In 2017 heb ik dan beslist om de piano te verkopen aan Gerard en Kristien De Swerts.'

'We hebben het instrument laten restaureren', zegt Gerard De Swerts, 'zodat het gebruikt kon worden in de muziekpraktijk van onze dochter Gaia die muziektherapeute is. Hoewel de restauratie niet volledig naar de oorspronkelijke toestand gaat - dit was in verband met het praktische gebruik voor onze dochter geen echte prioriteit - hebben we toch met zoveel mogelijk respect voor de oorspronkelijke toestand gehandeld. De zeer mooie klankkwaliteit van de vleugel maakte het voor ons niet gemakkelijk om er afstand van te doen, maar wegens plaatsgebrek en andere prioriteiten zochten we toch een nieuwe plek. Onze voornaamste prioriteit was dat het instrument in goede handen zou komen, dat de nieuwe eigenaars een hart voor het historische instrument hebben en het bijgevolg zullen koesteren. Het is dan ook met veel plezier dat we de Erard in bruikleen geven, zodat ze - na alle avonturen en omzwervingen - opnieuw kan terugkeren naar haar oorspronkelijke historische context'.

En wat dan met die andere Erard-vleugel uit 1908 met nummer 94183? Stond die ook in het hôtel d'Ursel en is hij wel verkocht in 1960? Wordt hij nog ergens anders in de familie bewaard? Of bleef hij in Hingene, tot ook het kasteel in 1972 werd verkocht? Ursula, de

De Erard-piano nr. 111801 bij de huidige eigenaar • © Gerard De Swerts

weduwe van Antonin, 9de hertog d'Ursel, was er toen bij en zegt 'dat ze geen enkele herinnering heeft aan een Erard-piano (of een andere) in het kasteel'. Dankzij de zeer gewaardeerde bruikleen van Gerard De Swerts komt daar binnenkort alvast verandering in ..., met nog een kleine verrassing. 'Mijn 27-jarige zoon Sim is een begenadigd pianist', zegt Lawrence de Maupeou. 'Om de cirkel helemaal rond te maken, zal hij graag komen spelen op de piano van zijn betovergrootmoeder, hertogin Sabine, zodra die terug naar het kasteel wordt gebracht.' ■

KOEN DE VLIAGER-DE WILDE
Kasteel d'Ursel

KOM ZELF KIJKEN!

Ben je benieuwd om de piano van de hertogin te zien? Kom dan naar de zomerse opendeurdagen, elk zondagnamiddag tot en met 31 augustus 2025 en bezoek meteen het hele kasteel. De toegang is gratis, maar we vragen een vrije bijdrage.

KERSTMAGIE 2025

Naar tweejaarlijkse gewoonte nemen we komende winter opnieuw deel aan Kerstmagie, een organisatie van Historalia. Het vernieuwde concept en het aloude enthousiasme van ons Kerstmagie-team doen nu al dromen van winterse sferen!

‘We hebben inderdaad een paar veranderingen doorgevoerd’, zegt Ief Dams van Historalia. ‘Vroeger brachten we overal hetzelfde verhaal, maar dit jaar heb ik voor elk van de zes deelnemende kastelen een scenario op maat geschreven. Voor Laarne heb ik bijvoorbeeld een verhaal bedacht over de heksenvervolging waarbij de bezoekers de kasteelheer moeten overtuigen om een onschuldige vrouw vrij te laten en in Westerlo werken we rond Jean-Philips-Eugene de Merode, die na de Spaanse Successieoorlogen terugkeert naar zijn kasteel, maar zich afzondert in eenzaamheid. Voor Hingene heb ik me laten inspireren door het huwelijk van Conrard-Albert, 3de graaf d’Ursel, en Eleonora, prinses von Salm, in 1713. In mijn gefantaseerde versie geeft de graaf een sprookjesachtig kerstfeest op zijn kasteel, met als hoogtepunt een kerstbruiloft met prinses Eleonora. Omdat Eleonora ver weg verblijft, symboliseert een gezant met haar handschoen haar aanwezigheid. Maar vlak voor de plechtigheid verdwijnt de handschoen spoorloos en kan het huwelijk niet doorgaan. Is haar jaloerse broer Lodewijk Otto de schuldige, of speelt er een duister mysterie in het kasteel? De bezoekers van Kerstmagie staan voor een belangrijke opdracht: vind de handschoen terug vóór kerstavond en red het huwelijk, zodat het kasteel opnieuw kan stralen van liefde en licht.’

‘De vorige jaren gebruikten we veel technologie, televisieschermen en opnames’, vervolgt Ief. ‘Nu gooien we het over een andere boeg en brengen we het verhaal met acteurs. In de grote finale krijgen die vrijwilligers het gezelschap van drie professionele musical-acteurs. En natuurlijk wordt er op het

huwelijksfeest ook gedanst. Na afloop verwelkomen we de bezoekers nog in de kamer van de Kerstman. Zoals steeds is Kerstmagie bedoeld voor kinderen tussen 6 en 10 jaar, maar uiteraard zijn ook hun ouders en grootouders van harte welkom.’

Decoratieverantwoordelijken Martine Van Keer en Erna De Boeck zijn er al helemaal klaar voor: ‘Na de startvergadering hebben we al even samengezeten om te brainstormen en we zitten vol met verrassende ideeetjes. Naast de grote kamers, waar de verschillende scènes zich afspelen, zullen we ook enkele doorloopkamers aankleden met kerstbomen, -ballen, lichtjes en cadeautjes. Na meerdere edities kennen we de kneepjes van het vak. We kijken ernaar uit om ons team weer bijeen te roepen.’

De regie is dit keer in handen van Steven De Nijs: ‘In 2019, tijdens de eerste Hingense editie van Kerstmagie, was ik een van de acteurs. Nadien ben ik verhuisd naar het kasteel van Aartselaar, waar ik de afgelopen jaren drie verhalen geregisseerd heb. Intussen voelde ik dat het tijd werd voor iets anders en toen ik hoorde dat Heleen Van Aken in Hingene de fakkel wilde doorgeven, heb ik niet geaarzeld om me kandidaat te stellen. De eerste uitdaging is natuurlijk om voor elke rol de geknipte acteurs te vinden. In het meervoud, want omdat we de voorstelling heel vaak spelen, is elke rol driedubbel bezet. Daarna repeteren we en tijdens Kerstmagie zorgen we ervoor dat alles vlot verloopt. Dat doe ik samen met Véronique Van Yck, de kerstcoördinator in Hingene, en Camille Ronsse. Zij is officieel choreografe voor de danseressen, maar ze helpt zoveel met de regie en de begeleiding van de acteurs dat we eigenlijk coregisseurs zijn.’

‘Het is altijd een meerwaarde om dans toe te voegen aan het spektakel’, zegt Camille. ‘Aangezien het verhaal zich in de vroege 18de eeuw situeert, wil ik me voor het huwelijksfeest laten inspireren door de dansen uit die periode. Ik hoorde dat er in het kasteel vaak historische bals worden georganiseerd; ze gaan me dus zeker op weg kunnen helpen. En natuurlijk zal ik er mijn eigen draai aan geven!’

De decoratieploeg Kerstmagie in 2023

‘We zijn al volop bezig met het samenstellen van ons vrijwilligersteam’, zegt coördinator Véronique. ‘In totaal zoeken we een 25-tal acteurs (waaronder drie Kerstmannen), aangevuld met dansers en kerstelfen. Er zijn ook stewards nodig die de weg wijzen en een oogje in het zeil houden, net zoals mensen die willen helpen bij kostuum en grime, kinderbegeleiding, catering voor de medewerkers, ticketcontrole en shopverkoop. Het decoratieteam van Martine en Erna is wel al op volle sterkte.’ Naast de speurtocht naar vrijwilligers volgt Véronique het hele project op, van algemene planning over budgetbeheer tot administratie. Tijdens de voorstellingen is ze het aanspreekpunt en zorgt ze voor een vlot verloop. ‘En ook al geniet ik nu van de zomerse temperaturen, stiekem verlang ik wel al naar de winter’, lacht ze. ‘Voor of na je bezoek verwelkomen we je graag in onze Winterbar. Net zoals in 2023 vind je ze in een prachtige spiegeltent naast het kasteel. Het belooft weer een magische tijd te worden in Hingene!’ ■

Meer info en tickets vind je op www.kerstmagie.be

DOE JE MEE?

De komende maanden vervullen we onze vrijwilligersteams. Daarom lanceren we een oproep naar nog meer helpende handen.

Verwelkom je graag bezoekers? Serveer je de lekkerste soep of broodmaaltijd? Knutsel of naai je als de beste? Of is dansen of acteren helemaal je ding? Wellicht kan je al je talenten inzetten bij een van onze teams.

► Neem contact op met Véronique via info@kasteeldursel.be en noteer alvast onze kick-off op dinsdag 23 september om 19 uur in je agenda!

‘Ik begin de dag met Bach!’

De afgelopen jaren sprokkelde Pieter Savenberg een miljoenenpubliek bij elkaar op Spotify. In meer dan 180 landen luisteren ze naar zijn neoklassieke pianomuziek. Met 30 tot 40 optredens per jaar verovert hij nu ook de harten van het concertpubliek. In het najaar toert hij door België en Nederland met Into The Light. Dit derde album betekent ook een nieuwe stap in zijn muziekcarrière.

‘Be scared and do it anyway’, lezen we bovenaan op de Instagrampagina van pianist en componist Pieter Savenberg. Het is duidelijk dat hij geen enkele uitdaging uit de weg gaat. Toen hij zestien was, won hij het Vlaams Kampioenschap op de 400 meter. De atletiekwereld behoort inmiddels tot een ver verleden. ‘Ik trainde intensief, maar ik besepte dat competitie-sport te veel offers van me vroeg. Wat ik nu doe, is minder belastend voor een lichaam. Behalve optreden. De dag na een concert ben ik fysiek uitgeblust. Maar

het is wel het leukste deel van mijn job. De meeste uren spendeer ik thuis in mijn studio. Helemaal alleen met mijn piano.’

Leef je dan van jouw muziek?

‘Sinds 2023 ben ik voltijds met muziek bezig. Na mijn studie burgerlijk ingenieur ging ik aan de slag als projectmanager in het bedrijfsleven. Twee jaar geleden heb ik die job opgezegd. En toch maak ik al sinds 2020 muziek. Ik heb lang getwijfeld om me aan die grote sprong te wagen. Als artiest heb je nu eenmaal een “eigen be-

drijf” te leiden. Totaal onverwacht had ik in 2023 al miljoenen streams. Dat gaf me zelfvertrouwen, maar ik had nog nooit mijn eigen werk live gespeeld. Ik heb wel trompet gespeeld bij amateurorkesten, maar dat is een totaal andere concertervaring. In diezelfde periode rond Kerstmis heb ik mezelf verplicht om een podium te vinden. Ik contacteerde een pianowinkel in Gent met de vraag of ik daar mocht optreden. Ze gingen akkoord, op voorwaarde dat ik zelf voor een publiek zou zorgen. Op de dag van mijn debuut bekreep de angst me. Ik voelde me belabberd, ik twijfelde aan mezelf, aan mijn muziek en ik had podiumvrees ... Hoe meer het concert dichterbij kwam, hoe erger het werd. Pas na twintig minuten nam de stress af en kon ik zelf genieten van het optreden. Het publiek was zo enthousiast, warm en dankbaar dat die avond alle puzzelstukjes pasten. De dag nadien heb ik naar mijn baas gebeld en mijn ontslag ingediend.’

Plots je eigen baas zijn, en productief blijven. Dat vraagt veel discipline!

‘Ik probeer zo snel mogelijk aan de dag te beginnen. Piano is mijn tweede instrument, dus ik moet elke dag oefenen. Mijn ochtend-ritueel is Bach spelen, en dat loont! Maand na maand wordt mijn techniek steeds beter. Zo heb ik meer controle over mijn eigen muziek. Ik krijg ook elke week pianoles van de Gentse pianist en componist Sarshar Ghizat. Dan speel ik Bach voor hem. Sarshar is veeleisend en streng. Dat werkt voor me. In de namiddag ben ik vooral met mijn eigen muziek bezig: opnamen maken, mixen of componeren.’

Waarom heb je jezelf in de neoklassieke stijl verdiept?

‘Op mijn veertiende speelde ik naast trompet ook piano aan de muziekacademie. Van meet af aan was mijn liefde voor neoklassiek groter dan voor klassieke muziek: Wim Mertens, Ludovico Einaudi, Yiruma. Hun muziek bracht me veel plezier. Ik zal ook eerder naar een concert van Max Richter gaan dan naar een finaleavond van de Koningin Elisabethwedstrijd. Het is een andere benadering van het instrument. Ik dompel me gewoon graag onder in neoklassiek.’

Wie zijn je grote voorbeelden?

‘Spontaan denk ik aan de Canadees Stephan Moccio. Hij is minder bekend bij ons ... Nochtans schreef hij de muziek van *Wrecking Ball*, de wereldhit van Miley Cyrus. In Nederland heb je Matteo Myderwyk en Joep Beving. Die laatste heeft trouwens ook zijn drukke baan in het bedrijfsleven aan de kant geschoven en zich volledig op zijn muziek gestort. Andere grote voorbeelden zijn Nils Frahm en Ólafur Arnalds. Zij zijn de producers van hun eigen muziek en sinds kort begrijp ik waarom. In februari heb ik geprobeerd om *Into The Light* in een Gentse studio op te nemen. Ik heb daar ontzettend veel bijgeleerd van de producer, maar achteraf was ik niet tevreden over de sound en hoe ik de stukken heb gespeeld. Ik zit ook nog volop in een leercurve. Mijn pianotechniek wordt elke dag beter,

dus dat is – met een beperkte studiotijd – een ware vloek. Als ik in februari opnames maak, dan is de kans groot dat ik een maand later de oudere opnames maar niks vind. Daarom heb ik besloten om een kamer in mijn huis om te bouwen tot een kleine studio. Daar heb ik alles onder controle. Ik kan elke dag spelen op een piano waarvan de klank vertrouwd aanvoelt, en ik kan blijven schaven aan nieuwe muziek en de sound die ik in mijn hoofd heb.’

Hoe componeer je?

‘Mijn methode is geëvolueerd. In het begin ontstond mijn muziek uit improvisatie. Vond ik een leuk thema, dan nam ik dat met mijn gsm op. Ik structureerde de muziek in mijn hoofd, om de compositie nadien ook op te nemen. Nu begint een nieuw idee meteen bij de partituur. Het helpt me om mijn muziek sneller te polijsten en af te werken. Ik heb niet aan een conservatorium gestudeerd. Dat ik niet veel compositieregels ken, vind ik achteraf bekeken een zegen. Ik houd van mijn intuïtieve aanpak.’

Op Bandcamp verkoop je ook die partituren!

‘De partituren doen het vrij goed! De hele wereld koopt ze. Tot in Nieuw-Zeeland spelen ze mijn muziek. Soms krijg ik wel eens een filmpje in mijn mailbox, van een tiener of een zeventigplusser die met trots hun opname met me willen delen. Het is mooi om te zien hoe mensen mijn muziek begrijpen en zelfs willen instuderen. Ik zou zeggen dat een pianoleerling in de hogere graad van de academie mijn muziek kan spelen.’

Into The Light is je derde album. Hoe plaats je dat tegenover de vorige?

‘In het begin schreef en publiceerde ik ontzettend veel muziek. Als een stuk klaar was en ik vond het goed, dan deelde ik dat. Zo eenvoudig is het in deze digitale wereld. De muziek op *Into The Light* is technisch meer uitdagend. De stukken zijn spannender. Ze bevatten meer energie. Vroeger componeerde ik kabbelende muziek. Nu wil ik geen achtergrond-

muziek meer schrijven. Ik wil schrijven voor een publiek dat naar concerten komt luisteren.’

‘Albums dwingen je ook om selectiever te zijn. *Into The Light* is mijn eerste fysieke release! Lichtjes onder druk van het publiek. Na concerten vroeg men vaak naar cd’s of lp’s. Deze zomer ging ik naar Gent Jazz en op het festivalterrein stond een platenzaak. Het is heerlijk om te snuisteren in bakken vol platen. Door het artwork blijft het een mooi object om in huis te hebben.’

Hoe bijzonder is het voor jou om op een aperitiefconcert te spelen?

‘Het is maar de tweede keer dat ik overdag live zal spelen. De eerste keer was op Copacabana Festival in 2024. Ik vind mijn muziek eerder bij de nacht passen (*lacht*). Ik vind vaak ’s nachts de inspiratie om muziek te schrijven. Maar ik vertrouw erop dat mijn verhaal ook op het middaguur zal overkomen. Dit concert geeft me daarnaast de kans om een ander publiek te leren kennen. Voor sommige mensen is het niet altijd gemakkelijk om ’s avonds naar concerten te gaan. Zoals mijn grootmoeder. Zij kan me nu eindeloos eens live aan het werk zien. Niet in Bornem, maar wel vlak bij Sint-Genesius-Rode, waar ik vandaan kom. Een andere halte van deze tournee.’ ■

CARLO SIAU

INTO THE LIGHT

Zondag 12 oktober 2025 · van 11 tot 12.30 uur
17 euro en kortingstarieven
(aperitief inbegrepen)

Pieter Savenberg, piano

Info & tickets:

CC Ter Dilft | 03 890 69 30 | www.terdilft.be

© Willem Roolers

© Marc De Prins

© Marc De Prins

© Marc De Prins

Op zondagavond 8 juni 2025 keerden we terug naar de jaren 1920. Samen met zijn vrienden bracht graaf Henri d'Ursel 'The Roaring Twenties' en 'Les Années Folles' helemaal van Parijs naar Hingene. De bezoekers genoten van hot jazz, dixieland en swing bands, cabaret en vaudeville, burleske optredens, tapdans en charleston, hoola hoop ladies, stille film, een vintage fair, oldtimers en historische figuranten.

Meer foto's vind je op www.facebook.com/kasteeldursel

© Kjetil Maglé

© Marc De Prins

[illegible]

‘Le Grand projet d’Hingenebroeck’

In mei verwierf het Agentschap voor Natuur en Bos de Hingenebroekpolder. Dit gebied van zo’n 82 hectare maakte eeuwenlang deel uit van het hertogelijke domein. In 1972 werd het verkocht en vervolgens meer dan vijftig jaar beheerd als privé-domein. We kijken naar het verleden én de toekomst van dit gebied met grote natuur- en erfgoedwaarde, pal in het hart van het Nationaal Park Scheldevallei.

Wie naar het Hingense verleden kijkt, komt snel terecht bij lokaal historicus Benny Croket: ‘De polder van Hingenebroek, gelegen tussen het dorp en de Schelde, werd al in de 13de eeuw vermeld. Eind 16de eeuw was de adellijke familie van de Werve er eigenaar van de meeste percelen. In 1608 verkochten ze de Hingenebroekpolder samen met het kasteel aan Conrard Schetz d’Ursel. In de eeuwen die volgden, kochten zijn nakomelingen langzaam maar zeker alle overige percelen, zodat Charles-Joseph, 4de hertog d’Ursel, zich in 1828 de enige eigenaar van Hingenebroek mocht noemen. Tussen 1792 en 1797 hadden zijn ouders Wolfgang-Guillaume en Flore, 3de hertog en hertogin d’Ursel, ook al het fraaie paviljoen De Notelaer laten bouwen op de Scheldedijk.’

‘In 2010 bestudeerde historicus Thomas Van Driessche (1969-2025) het gebied als onderdeel van een vuistdikke monografie over het paviljoen De Notelaer’, vervolgt Benny Croket. ‘Uit zijn onderzoek blijkt dat de polder eeuwenlang gebruikt werd voor landbouw en bosbouw. De hooilanden leverden hooi voor de paarden van de hertog en elk jaar werden de ruime overschotten openbaar verkocht. Er waren akkers waarop al in de 18de eeuw aardappelen werden geplant en hakhoutbossen met els, eik of es die om de paar jaar afgezet werden tot op de stronk. Dat hout diende voor gereedschap, palen, vlechtwerk of verwarming. Op andere plekken werd gekozen voor hooghoutbeheer, waarbij de bomen pas gekapt werden als

ze volgroeid waren en konden worden gebruikt als timmerhout. Natuurlijk probeerden ze zoveel mogelijk hun eigen bomen te kweken, om te besparen op aankopen bij commerciële kwekerijen. De hertog en zijn rentmeester speelden ook in op economische opportuniteiten. Zo werd er tot 1850 op grote schaal turf gestoken in de veenrijke bodem en lieten ze daarna massaal wilgenstekken planten om de wijmen en stokken te verkopen aan de mandenmakerij, die van 1875 tot 1914 een grote bloei kende.’

‘In Hingenebroek liggen ook de Grote Wiel en de Ketelwiel. Dat zijn grote waterpartijen die ontstonden als gevolg van de frequente dijkdoorbraken in de 16de en 17de eeuw. Ze werden gebruikt als visvijvers en om op te spelevaren. In de Grote Wiel ligt er trouwens een eilandje waar volgens oude kaarten en akten een ‘cleyn huysken’ en een ‘duyvekeete’ zou gestaan hebben. Die duiventoren intrigeert me al lang en misschien kunnen we in de toekomst op zoek gaan naar de juiste situering ervan’, kijkt Benny alvast vooruit.

Vanaf 1883 onderging Hingenebroek ingrijpende veranderingen. De werken maakten deel uit van wat de rentmeester in 1890 omschreef als *le Grand projet d’Hingenebroeck*. Joseph, 6de hertog d’Ursel (1848–1903) wilde de polder geleidelijk veranderen in een volwaardig park. Hooilanden werden omgevormd tot bos en in 1883 werd de bestaande dreef die van oost naar west door Hingenebroek

liep aanzienlijk verbreed en opgehoogd. De *nouvelle avenue de Hingenebroeck* was bijna achthonderd meter lang en dertig meter breed, met inbegrip van de sloten aan beide kanten. Omstreeks 1895 werd een hoefijzervormige *Avenue circulaire* aangelegd, samen met een verbinding naar de Notelaerdreef.

Al deze dreven zijn goed te zien op een kaart uit het archief d’Ursel. Opmerkelijk is ook dat ze allemaal genoemd werden naar leden van de hertogelijke familie, waarschijnlijk door Robert, 7de hertog, en de zoon van Joseph die in 1903 overleed. Hij noemde de *Avenue Joseph* naar zijn vader en de *Avenue Antonine* naar zijn moeder, Antonine de Mun. De *Avenue Sabine* ontleende haar naam aan zijn echtgenote, Sabine de Franqueville, en ook hun kinderen Henri, Hedwige en Marie kregen elk hun dreef. De *Avenue Wolfgang* verwees naar zijn jongere broer, zodat alleen zijn zussen Henriette en Pauline het zonder *avenue* moesten stellen.

Hertog Robert pakte graag uit met zijn ‘nouveau parc’. Op 11 september 1910 ontving hij als commissaris-generaal van de wereldtentoonstelling in Brussel de buitenlandse delegaties in Hingene. Ze kwamen met de stoomboot tot aan De Notelaer waar een tijdelijke aanlegsteiger werd gebouwd. ‘*Dan volgt een bezoek aan het uitgestrekte park, waar*’, zo schrijft ‘t Nieuwsblad van ’t kanton Puers, ‘*den fanfaren St. Margaretha van Wintham aan de Sabinadreef post vat om eenige aria’s uit te voeren, en bij het verlaten van dit park zal de fanfaren St. Cecilia van Eyckevliet nog eenige muziekstukjes spelen. Tijdens het doorwandelen van het bijzonder park rond het kasteel is het de beurt aan de zangmaatschappij Vrede van Hingene, die even als de andere sociëteiten van fanfaren en Zang eenige puike stukjes van hun repertorium zullen uitgalmen.*’

De Witte Poort op het einde van de Wolfgangdreef
© An Wouters (Agentschap voor Natuur en Bos)

De nieuwe dreven, met een wegdek van rood zand en ruime grasbermen, werden gebruikt om belangrijke gasten, gekapte bomen en plantgoed te vervoeren, maar ze speelden ook een rol bij de jacht. Zowel Joseph als Robert d'Ursel waren verwoede jagers. Dankzij de dreven konden de omvangrijke gezelschappen vrij snel alle uithoeken van Hingenebroek bereiken voor de jacht op hazen, patrijzen en vooral fazanten die werden gekweekt in een volière op het kasteeldomein. Na de jacht verzamelde iedereen in het vlak-bij gelegen paviljoen De Notelaer.

In 1955 overleed Robert d'Ursel en in de jaren die volgden, verkochten zijn kinderen het hertogelijke domein. In 1963 kocht de Brusselse bankier Louis Camu het paviljoen De Notelaer, dat na de grote overstroming van 1953 in erg slechte staat was. In 1972 volgden de verkoop van het kasteel en het omliggende park aan de gemeente Hingene en datzelfde jaar volgde ook de polder van Hingenebroek. Het jachtrecht was al geruime tijd verpacht aan Willem Van Kerckhoven, lokaal brouwer en decennialang burgemeester van Hingene, maar opmerkelijk genoeg werd vleeshandelaar Walter Fonck (1931–1986) uit Bavegem de nieuwe eigenaar. 'Mijn grootnonkel joeg al in de streek op eend. Jagen in de Scheldeschorren vond hij fantastisch. Hij moest niet lang twijfelen

nadat een bevriend notaris hem vertelde dat het jachtdomein van d'Ursel te koop kwam', zo vertelt Laurent Dehennin.

Laurent Dehennin was tot voor kort de eigenaar van Hingenebroek. Hij erfde het van zijn vader, Bruno Dehennin (1956–2019), die het op zijn beurt had geërfd van zijn oom Walter Fonck. 'Den bos, zoals wij het noemden, is dus meer dan vijftig jaar in onze familie geweest. Met de aanplant van vooral populieren probeerden we wat kosten van het domein te recupereren, maar we gebruikten het vooral voor de jacht op eenden, fazanten en later reeën. Tegelijk hebben we zowel de natuur- als de erfgoedwaarde van het domein beschermd. Fauna en flora konden er hun gang gaan en we hebben de historische dreven altijd opgehouden en zelfs opnieuw aangeplant. We waren ook heel trots op enkele monumentale platanen, eiken, moerascipressen en ook een zeldzame suikeresdoorn uit de tijd van Joseph d'Ursel. Lange tijd was er richting De Notelaer ook nog een groot wijmenveld – de *wijmekens* noemden we dat – maar mijn vader heeft de fout gemaakt om dat te bebossen.'

'Na zijn overlijden in 2019, en het feit dat de reglementering en controle rond jacht en bosbouw strenger werden, heb ik stapje voor stapje afscheid genomen,

gaat Laurent verder. 'Verschillende overheidsinstanties hadden al decennia lang interesse in het domein. Mijn vader wimpelde hen steeds af, ik ging eind 2021 toch eens luisteren nadat Natuur en Bos mij contacteerde. Na een paar omwegen en enkele onderhandelingsrondes hebben we een overeenkomst kunnen vinden. Ik hoop dat iedereen in de toekomst van het domein kan genieten. Het verbinden van het kasteel en zijn park, het domein en De Notelaer – zoals ten tijde van de hertog – zou prachtig zijn.'

'De aankoop van een dergelijk gebied is natuurlijk erg bijzonder', zegt Veerle Heyens, regiobeheerder van het Agentschap voor Natuur en Bos. 'De Hingenebroekpolder ligt in het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN) en maakt deel uit van de speciale beschermingszone Schelde- en Durme-estuarium van de Nederlandse grens tot Gent. Het gebied bestaat uit elzenbroekbossen, rietlanden, waterpartijen en een oud parkbos en het heeft een grote soortenrijkdom. Zo groeien er bosplanten zoals meiklokje, bosanemoon en gele dovenetel, en vinden vogels als de kleine bonte specht, wielewaal, nachtegaal, matkop en ransuil er een veilige broedplek. Ook roofvogels zoals havik, sperwer, buizerd en wespandief komen er voor. Naast hoge natuurwaarden heeft de Hingenebroekpolder ook een belangrijke erfgoedwaarde. Het gebied is deel van het beschermd landschap domein d'Ursel en het erfgoedlandschap Scheldepolders van Hingene. Tot slot maakt de aankoop ook de verbinding tussen het kasteelpark en het paviljoen De Notelaer, wat het domein ook een grote recreatieve waarde geeft. Bij de opmaak van ons natuurbeheerplan gaan we daar allemaal rekening mee houden.'

Voorlopig blijft het gebied nog ontoegankelijk, maar we kijken nu al uit naar het moment waarop het 'grote project van Hingenebroek' – voor het eerst in zijn geschiedenis – de poorten zal openen. ■

KOEN DE VLIAGER-DE WILDE
Kasteel d'Ursel

AGENDA

Op stap met de hertog

Via de monumentale poorten betreed je een oase van rust. Kom picknicken met zicht op het kasteel of speel op de uitgestrekte grasvelden. Wandelpaden leiden je langs waterpartijen en door oude dreven en met wat geluk zie je onderweg een eekhoorn, een roofvogel of een ree. In onze wandelbrochure *Op stap met de hertog*, die je vindt in het poortgebouw, verneem je alles over de geschiedenis van het kasteeldomein.

Info: www.kasteeldursel.be

VRT Podwalk

Dwars door de lage landen

Vanaf september doorlopend

Lees meer op pagina 3 en in het volgende Kasteel d'Ursel Magazine

Opendeurdagen

Het kasteel en zijn bewoners

Elke zondag nog tot en met 31 augustus 2025 van 13 tot 18 uur

Deze zomer kan je elke zondagnamiddag het kasteel bezoeken. Eeuwenlang verbleef de familie d'Ursel 's zomers in Hingene en 's winters in haar stadspaleis in Brussel. Het bezoek start met de bouwgeschiedenis van beide monumenten. Je verneemt meer over de restauratie en de geschiedenis van de tientallen wandbespanningen met bedrukt en beschilderd katoen. Je ontdekt het werk van enkele getalenteerde amateurschilderessen uit de familie. Tot slot bezoek je de spiegelzaal, de bibliotheek en de salons met het schitterende roze en blauwe Chinese papierbehang. Je maakt ook kennis met een bijzonder portret dat vroeger de hal sierde, vijftig jaar geleden mysterieus verdween en onlangs weer is opgedoken.

Info: www.kasteeldursel.be

Tentoonstelling *Sculptura* van Stief DeSmet in De Notelaer

Nog tot oktober – de werken buiten zijn doorlopend te bezoeken, binnen kan je enkel tijdens de openingsuren van het tuinterras - gratis

Van mei tot oktober zet kunstenaar Stief DeSmet (Deinze, 1973) De Notelaer helemaal naar zijn hand. Zowel op de benedenverdieping van het paviljoen als in het omliggende park kan je zijn veelzijdige werk ontdekken, bekijken ... en zelfs beklimmen!

info@notelaer.be of www.notelaer.be

Bornemfestival

Concert met Duo Leora in De Notelaer

Zondag 3 augustus 2025 · van 11 tot 12.30 uur
15 euro

Na een betoverende première op het Walden Festival van Klara in 2024 besloten sopraan Fleur Stribos en gitariste Emma Wills samen verder te gaan als Duo Leora. *Leora* betekent 'licht' in het Hebreeuws en het Grieks. Ze leerden elkaar kennen in de wandelgangen van het Koninklijk Conservatorium van Antwerpen en stonden allebei in de kijker bij *De Twintigers*, een reeks op Klara waarin veelbelovende muzikanten, tussen de 20 en 29 jaar, een duwtje in de rug krijgen.

Info en reservatie
info@notelaer.be of www.notelaer.be

Doortocht Dodentocht

Vrijdag 8 augustus 2025 · van 23 tot 1.30 uur

Kom in een sfeervol verlicht kasteeldomein genieten van de doortocht van de duizenden wandelaars die deelnemen aan de Dodentocht. Ze worden verwacht tussen 23 uur en 1.30 uur en komen binnen langs de grote poort aan de hoofdingang.

www.dodentocht.be

Pilates in het groen

Woensdagen 13 en 20 augustus 2025
van 19 tot 22 uur · 6 euro voor inwoners van Bornem, 7 euro voor niet-inwoners.

Deze zomer nodigt de sportdienst van de gemeente je uit voor Sunset Flow: een reeks meditatieve en ontspannende activiteiten op vijf unieke plekjes in Bornem. Denk aan yoga, zwangerschapsyoga én ... pilates in de rust van het kasteeldomein. Tijdens twee zwoele avonden kun je je matje uitrollen tussen de bomen, omringd door het rustgevende geluid van de natuur. Voor en na de activiteit kan je genieten van een hapje en een drankje. Breng je eigen matje mee.

Info en reservatie
www.bornem.be/sunset-flow

Concert Bornemfestival

Zondag 24 augustus 2025 · van 11 tot 12.30 uur
20 euro en kortingstarieven (aperitief inbegrepen)

Voor het openingsconcert van het Bornemfestival laat het Walter Boeykens Ensemble zich bijstaan door pianiste Stephanie Daelemans en hoorniste Kristin Mascher-Turner. Het wordt een romantische trip waarin de klarinet en de hoorn je meevoeren naar het *Kwintet op. 42* van Zdenek Fibich. Het wondermoosie *Pianokwintet op. 44* van Robert Schumann dompelt je vervolgens onder in een expressieve dialoog tussen strijkkwartet en piano.

Info en reservatie
CC Ter Dilft | 03 890 69 30 | www.terdilft.be

Concert met Ballade Frivole in De Notelaer

Zondag 7 september 2025 · van 11 tot 12.30 uur
15 euro

Ballade Frivole bestaat uit Fien Naessens (zang), Bart De Deene (piano en zang) en Ignaas Vermeiren (contrabas). Samen brengen ze Franse chansons uit de oude en minder oude doos van onder andere Joe Dassin, Zaz, France Gall, Axelle Red, Bourvil, Arno, Michel Fugain, Barbara Pravi en Dalida.

Info en reservatie
info@notelaer.be of www.notelaer.be

Concert met Pieter Savenberg

Zondag 12 oktober 2025 · van 11 tot 12.30 uur
17 euro en kortingstarieven (aperitief inbegrepen)

Lees meer op pagina 8 en 9.

Info en reservatie
CC Ter Dilft | 03 890 69 30 | www.terdilft.be

van 20 tot 29 november 2025

Spiegeltent kasteel d'Ursel (Hingene)

WINTERDANS

Met
initiaties
en live
muziek!

DO
20
NOV

BALFOLK

Feather & Fox | Nisia Trio

VRJ
21
NOV

SWING & LINDY HOP

Swing Kitchen | DJ Sep Vermeersch

ZA
22
NOV

POPCORN OLDIES

Sergio & Mario | vinyl-DJ Erwin Lens

ZO
23
NOV

BAL POPULAIRE

François Toorré Band | DJ El Rubio

MA
24
NOV

BLUES

In Her Honour | DJ Sep Vermeersch

DI
25
NOV

SALSA & BACHATA

Willy & Wally y su LatinFlow band | DJ Pepe

WOE
26
NOV

ARGENTIJNSE TANGO

Zinnetango Quartet | DJ Mi Cielo

DO
27
NOV

BALFOLK

Accords Perdus | Bamako Express

VRJ
28
NOV

ZOUK & FUSION

DJ Stéa | Cardboard Cabin | DJ Nina

ZAT
29
NOV

FORRÓ

Forró de Batâta | vinyl-DJ Moreno

INFO & TICKETS
www.kasteeldursel.be

De spiegeltent komt terug!

In het begin van de 20ste eeuw was het dé attractie tijdens jaarmarkten en kermissen: de grote ronde kiosktent gemaakt van hout en canvas, met een fraai beschilderde façade als entree. Binnen vond je een ronde houten vloer en een podium, omgeven door spiegels, panelen van geslepen glas, pilaren, gepolierde tafels en met stof beklede banken. De spiegeltent was *the place to be* voor iedereen die wilde dansen.

Na de succesvolle editie van 2023 komt de spiegeltent deze winter terug naar Hingene! Van 20 tot 29 november is er elke avond een dansfeest met initiatie en livemuziek in verschillende genres. Hou je van de Europese traditie van balfolk of improviseer je liever met zouk en fusion? Heb je al van popcorn oldies gehoord? Ben je gek op de Latijns-Amerikaanse ritmes in salsa, bachata, forró en Argentijnse tango. Lust je liever blues, swing of lindy hop? Of gaat er niks boven een ouderwets bal populaire? Ook wie graag gewoon wil kijken en luisteren, is van harte welkom tijdens Winterdans.

Van 7 tot 28 december transformeert de spiegeltent in een Winterbar. Ze is open tijdens de openingsmomenten van Kerstmagie. Iedereen die zin heeft in wat warmte en iets lekkers is van harte welkom: bezoekers van het kasteel, maar ook wandelaars en fans van winterse gezelligheid. In de Winterbar zijn er regelmatig ook optredens. De toegang is gratis, maar we vragen een vrije bijdrage voor de muzikanten. En als de sfeer erin zit, gaan de stoelen aan de kant en openen we de dansvloer! Het programma van het Open Podium wordt later bekendgemaakt.

KASTEEL d'URSEL

Provincie
Antwerpen